

Imię i nazwisko doktora: Maria Skuczyńska (obecnie: Maria Larkowska)	
Tytuł rozprawy doktorskiej: Czynniki warunkujące realizację edukacji muzycznej w szkołach ogólnokształcących w latach 1989-1999 (na przykładzie Kielc i woj. świętokrzyskiego)	
Promotor: prof. dr hab. Eugeniusz Rogalski	
Recenzenci: prof. dr hab. Maria Przychodzińska-Kaciczak; dr hab. Ewa Zwolińska, prof. nadzw. UKW	
Data publicznej obrony: 02.07.2000 r.	Data nadania stopnia: 17.09.2000 r.
Charakterystyka rozprawy doktorskiej*: <p>Problematyka efektywności nauczania muzyki w systemie edukacji ogólnokształcącej na przykładzie klas IV-VI i czynników warunkujących realizację edukacji muzycznej w następujących zakresach: w zakresie analizy założeń programowych przedmiotu „muzyka”; w zakresie realizacji tych założeń na podstawie rezultatów uzyskanych przez badane szkoły; w zakresie ustalenia i zbadania czynników warunkujących pomyślny stan realizacji przedmiotu „muzyka”. Tak więc celem było zbadanie stanu i uwarunkowań realizacji wychowania muzycznego w szkolnictwie ogólnokształcącym w latach 1986-1999. Jako główną metodę badawczą przyjąłm sondaż diagnostyczny i monografię pedagogiczną. Techniki zastosowane w badaniach to autorskie ankiety i sprawdziany wiadomości i umiejętności muzycznych dla uczniów poszczególnych klas, którymi zostali zbadani nauczyciele (ich przygotowanie merytoryczne i metodyczne, zainteresowania i zamiłowania muzyczne oraz aspiracje zawodowe, stosowane formy i metody pracy realizowania programu wg treści kształcenia i wychowania); uczniowie klas IV-VI (dane osobowe, sytuacja rodzinna, osiągnięcia dydaktyczne, zainteresowania muzyczne w szkole i poza szkołą) , ich środowisko rodzinne(sytuacja rodzinna, wykształcenie muzyczne oraz zainteresowania muzyczne rodziny) oraz baza materialna i lokalowa szkół. Badaniami objęto 152 nauczycieli muzyki z województwa świętokrzyskiego oraz 694 uczniów klas IV-VI i ich 498 rodziców z 10 wytypowanych szkół podstawowych znajdujących się na terenie Kielc i woj. świętokrzyskiego.</p> <p>Założenia programowe przedmiotu” muzyka” w szkole spełniały swoją kształcąca rolę przygotowując uczniów do korzystania z kultury muzycznej, twórczego uczestnictwa i rozwoju zdolności i zainteresowań muzycznych. Realizowane treści programowe ,formy i sposoby odpowiednio dobrane pod względem stopnia trudności i przystosowania do potrzeb danej grupy uczniów przebiegały w poszczególnych szkołach różnorodnie. Zależało to od czynników zmiennych takich jak: czynniki pedagogiczne, baza materialna i lokalowa szkół, czynniki osobowościowe uczniów oraz środowisko rodzinne uczniów. Jak wykazały badania czynnikiem podstawowym mającym decydujący wpływ na proces kształcenia muzycznego i reprezentowanym przez uczniów poziomem wiadomości i umiejętności muzycznych był nauczyciel muzyki, jego wykształcenie pedagogiczno-muzyczne ,umiejętności merytoryczne i metodyczne, zainteresowania, zamiłowania muzyczne, doświadczenie i aspiracje zawodowe. Dobrze przygotowany nauczyciel muzyki zapewniał szkole osiągnięcie dobrych wyników nauczania muzyki. Uzupełnieniem dobrej pracy nauczyciela była baza materialna i lokalowa szkoły, a w niej dobrze wyposażona pracownia muzyczna. Kolejnym ważnym czynnikiem mającym wpływ na edukację muzyczną były zainteresowania muzyczne uczniów, ich udział w muzycznych zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych. Środowisko</p>	

rodzinne ,tradycje muzyczne rodziny, gatunki muzyczne preferowane przez rodziców to kolejny ważny czynnik mający wpływ na kształtowanie gustów muzycznych młodego pokolenia. Jak wykazały badania zarówno rodzice jak i dzieci należą już do pokolenia, których poziom kultury muzycznej kształtowały głównie mass media, które na co dzień promują głównie kulturę pop. dlatego też jak wykazały badania kontakt oraz dążenie do obcowania z kulturą wyższą spoczywa głównie na szkole, która oprócz zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych organizuje uczniom wiele ciekawych wyjść na różnego rodzaju imprezy kulturalne.

Określenie wkładu wniesionego rozprawą doktorską do pedagogiki*:

Rola wychowania muzycznego w wychowaniu estetycznym dzieci i młodzieży, dobór treści, form i metod kształcących w procesie nauczania przedmiotów artystycznych ,system edukacji nauczycieli przedmiotów artystycznych przygotowujący nauczycieli do większej swobody twórczej zarówno treści jak i metod nauczania. Badania nad czynnikami warunkującymi realizację edukacji muzycznej w szkołach ogólnokształcących w latach 1986-1999 są szczególnie cenne, gdyż zamykają ważny etap tuż przed reformą szkolną, gdy przedmiot „muzyka „ istniał jako samodzielny przedmiot.

*Opracowane przez Autora rozprawy